

УДК 81'271.14'25=162.1.03=161.2(072)

ТИПОВІ ПОМИЛКИ В ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ ОФІЦІЙНИХ ДОКУМЕНТІВ І МЕТОДИЧНІ ШЛЯХИ ЇХ УСУНЕННЯ

Юлія Рисіч

*Вроцлавський університет,
Інститут слов'янської філології,
кафедра україністики,
вул. Почтова 9, кімн. 306, 53-313 Вроцлав, Польща,
тел.: 48 071 375 45 55
ел. пошта: rysiczjulia@gmail.com*

Виділено і проілюстровано найбільш типові помилки, що виникають у перекладачів-початківців під час перекладу офіційних документів з польської на українську мову. Названо причини їх виникнення, запропоновано такі методичні шляхи вивчення української мови як іноземної, котрі б не допускали їхньої появи.

Ключові слова: переклад, дослівний переклад, калька, помилка цільової мови, прийоми перекладу, трансформація, транспозиція, структурні відмінності.

Польсько-українське перекладознавство є науковою дисципліною, що тільки-но формує свій теоретичний апарат, а особливо – практичне його втілення в конкретних наукових розробках. Так, з-поміж незначної кількості робіт українських учених, котрі торкаються проблем перекладу з польської мови, можна назвати публікації О. Юрченка [12], А. Федорова [10], Р. Зорівчак [1], М. Пархоменка [9], Ю. Крутенко [4], серед яких половина стосується перекладу з польської на російську мову, і жодне джерело не розглядає особливостей нехудожнього перекладу. Останній був більш вивчений на базі неслов'янських мов, і серед таких праць найбільшу для нас цінність становлять публікації І. Орлової [8], В. Масальського [6] й О. Чередниченка [11]. Відзначимо також появу на початку XXI ст. монографій пропедевтичного характеру (див. працю О. Мамрака [5]) й т.зв. базових досліджень, присвячених питанням теорії та практики перекладу (М. Олікова [7], І. Корунець [3], В. Коптілов [2]). Це, безумовно, змінює обличчя українського перекладознавства, хоча і досі в багатьох статтях можна зустріти посилання виключно на „стовпів” радянської науки перекладу, таких як: Р. Міньяр-Белоручев, Л. Бархударов чи Я. Рецкер.

Утім, як бачимо, практично не дослідженим лишається питання перекладу не(!)художніх текстів. Тому доречним буде тут згадати праці польських учених, важливі, на нашу думку, з погляду залученого фактажу й практично-методичних рад до виконання нехудожнього перекладу. Ідеться зокрема про монографії „Сучасні перекладознавчі тенденції” А. Пісарської і Т. Томашкевіч [16], „Когнітивно-комунікативна теорія перекладу” К. Гейвовського [13], „Конотації «чужих елементів» та еквівалентність перекладу” Р. Левіцкого [14] чи про роботу „Як не треба перекладати технічні тексти” А. Фьольнагеля [17]. Кожна з названих праць аргументує власну теорію перекладу, і жодна з них не залучає ілюстрацій зі слов'янських мов (переважно з романо-германських), та незважаючи на це, вони

містять детальний опис самого процесу перекладу, його етапів, а крім того – перелік необхідних компетенцій перекладача, характеристику частотних проблем перекладу, нарешті, класифікацію перекладацьких помилок. Останні якраз і становлять предмет нашого дослідження, тож далі ми вважаємо за потрібне окреслити нашу позицію і термінологічний апарат, яким будемо послуговуватися.

Так, вдалий переклад, на наш погляд, це такий, щодо якого застосовано функціональний підхід. Серед видів перекладу, до яких вдаються перекладачі, ми виділяємо синтагматичний (синоніми: дослівний, безпосередній), несинтагматичний (недослівний, адекватний) і вільний. Помилки перекладу натомість вирізняємо такі: у синтагматичному перекладі – це кальки й помилки цільової мови, у несинтагматичному та вільному – помилки перекладу (інтерпретації), недопереклад (опущення) або надпереклад (додавання, виправлення/невиправлення оригіналу).

Проектуючи частотність помилок на перекладацький досвід, можемо ствердити, що найчастіше у перекладачів-початківців (до таких ми зараховуємо студентів української філології у Вроцлавському університеті II-IV курсів навчання – Ю.Р.) трапляються помилки цільової мови, а також кальки й помилки в інтерпретації. Натомість у вже більш досвідчених перекладачів простежуємо недо- і надпереклад, котрі, з їхнього погляду, часто не є помилкою, а лише засобом покращення мови перекладу.

Що ж спричиняє цю частотність помилок цільової мови і як не допустити їх появи? На ці питання ми спробуємо відповісти далі.

Варто наголосити на тому, що помилки цільової мови стосуються мови не(!)рідної для досліджуваної групи студентів, переважно польського походження. А беручи тут до уваги близькостпорідненість польської та української мов, у більшості спрацьовує стереотип „однаковості” у передачі значень (ми б це назвали ще „таксамості”, пародіюючи поширені коментарі студентів, – Ю.Р.). Саме в такому погляді – що все буде „так само” – на граматичні явища двох мов криється, на наш погляд, методична вада і причина незнання. Брак знань, своєю чергою, відчутний у питанні валентності українського дієслова, а також у прийменниковій „базі”. Певною мірою одне незнання пояснює інше, адже подаючи валентність українських дієслів не можна не звернути уваги на прийменники, що виражають різні актантні значення цих дієслів. Проілюструємо сказане вище на прикладах (ліворуч – польський оригінальний вислів, праворуч – одна або кілька версій неправильного перекладу, далі в дужках подано правильний переклад; ілюстративний матеріал узятий з власної вибірки. – Ю.Р.):

w imieniu – в ім'я (правильно: від імені);

od dnia podpisania – від дня/дати підписання (правильно: з дати підписання / з моменту підписання);

stosownie do – стосовно до, відносно до (правильно: відносно, щодо);

w okresie – у період (правильно: на час, під час);

w ciągu – на протязі (правильно: протягом);

zgodnie z – згідно (правильно: згідно з);

przekazać do organu – переказати до органу (правильно: переказати органу/ові);

termin (ustalony) na dzień – строк на день (правильно: строк протягом ... днів/діб);

w tranzycie – під час транзиту (правильно: транзитом);

przez właściwe władze – через належні органи (правильно: належними органами);

podjęte o – підозрювані про (правильно: підозрювані у);

przyczynia się do – спричинилися до (правильно: спричинили що? – Зн.в.);

decyzja w sprawie – рішення в справі (правильно: рішення щодо);

pod rozstrzygnięcie sądu właściwego – на розгляд правильного/відповідного суду (правильно: вирішуються в судовому порядку);

prawo żądania – право вимоги (правильно: право вимагати);

przysługuje prawo do zwolnienia... – належить право звільнення (правильно: має право звільнити);

rozwiązać umowę przed upływem – розірвати Договір до закінчення терміну дії/строку дії (правильно: ...достроково);

* *w charakterze* – у якості (правильно: як, у ролі);

* *w celu* – з метою (краще – задля);

* *roszczenia o* – закиди щодо, претензії про (правильно: позов про, претензії щодо/претензії, пов'язані з ...);

* *tytułem* – з метою (правильно: на підставі).

Кілька останніх ілюстрацій, позначених нами зірочкою, відображають ще одну тенденцію, простежувану у перекладачів-початківців, а саме: тяжіння до вибору першого словникового еквіваленту. Це явище не має негативного забарвлення, тому що демонструє принаймні якийсь пошук, здійснюваний студентами, а не механічний переклад слова за словом з опорою тільки на власну інтуїцію. Та й словникова база теж наразі ослабка, щоб можна було говорити про повний набір значень у тих чи інших лексикографічних джерелах. Однак згадану вище „епідемію” дослівності під час перекладу треба, на наш погляд, цілеспрямовано й системно викоринювати. У чому її причина?

По-перше, у вже згаданому стереотипі, що все близькоспоріднене однакове. Сила дії цього стереотипу – у методичній помилці нас, викладачів, про що я напишу пізніше. По-друге, має вплив також вид перекладуваного тексту: якщо це офіційна документація або технічний текст, „вмикається” автоматично перевага правильності (чит. дослівності – Ю.Р.) перекладу над його адекватністю. З художньою літературою – інакше, проте вона не є об'єктом вивчення у цій статті.

У результаті «квазіправильність» відображається в мові перекладу звичайним калькуванням. Скажімо, на лексичному рівні (1) це можуть проілюструвати такі приклади:

cel postępowania – мета дій/заходів (правильно: мета запиту);

wymiar czasu pracy – вимір годин роботи (правильно: робочий час);

wynagrodzenie – винагорода, фінансова винагорода, премія (правильно: оплата праці, заробітна плата);

wynajem – винаймання (правильно: оренда);

uposażenie – випosaження, оснащення, забезпечення (правильно: оклад, зарплата);

wurczunek w wymiarze ... min. – відпочинок протягом ... хв. (правильно: перерва протягом ... хв.);

rodzaj ułównionej pracy – рід виконуваної роботи/праці (правильно: вид виконуваної роботи);

treść do korekty – зміст, який належить виправити / зміст, який підлягає корекції (більш поширено – позиція/позиції до виправлення);

wystawca noty/faktury VAT – автор накладної, давець ноти/листа (правильно: відправник, постачальник, вантажовідправник);

przelew – переказ (правильно: безготівковий платіж, безготівковий розрахунок, безготівкова форма) тощо.

На синтаксичному (2) такі, як:

terminy uważa się za dotrzymane – терміни/строки вважаються дотриманими/за дотримані (правильно: вважається, що Сторона дотрималася визначеного строку);

za miejsce dostawy uważa się – місцем/за місце доставки вважається/приймається (правильно: пунктом поставки/постачання товару є);

zapłata winna nastąpić przelewem – оплата мусить/повинна надійти переказом або оплата має бути здійснена переказом (правильно: розрахунки за товар здійснюються в безготівковій формі);

dokument księgowy – документ бухгалтерський (правильно: бухгалтерський документ);

placa zasadnicza – плата основна/головна (правильно: посадовий оклад);

Pracodawca zatrudnia Pracownika – Роботодавець дає роботу/приймає на роботу Працівникові/а (правильно: Працівник приймається на роботу) і т.ін.

На рівні структури речення (3) також можливі калькування, зокрема:

Stanowi on podstawę do zapłaty przelewem, w wyznaczonym terminie, za zamówione towary – Документ є підставою для оплати переказом/для розрахунку у визначеній строк/термін за замовлені товари (правильно: Цей документ є розпорядженням про оплату за замовлені товари, відповідно до встановленого строку).

Strona udostępnia odpłatnie pomieszczenia służbowe – Сторона надає у платне користування службові приміщення (правильно: Службові приміщення надаються в платне користування Стороні).

Неважко зауважити, що більшість кальок на двох останніх рівнях пов'язана у тому числі з незнанням синтаксичних і стилістичних норм української мови. Водночас особливо помітним є брак умінь „оперувати” станом дієслова. Отже, якщо ми вже типізували помилки, котрі трапляються на початку польсько-української „перекладацької діяльності”, варто перейти до спроб їх уникнення.

З метою зрозуміти причини появи помилок, побачити рівень їх усвідомлення ми провели серед студентів III і IV курсів анкетування. Що цікаво, на питання, чи мають вони власний підхід до навчання, а відповідно – виправлення помилок, більшість відповіла, що ні, поки що не виробила жодної системи або ж це тільки хаотичні спроби, але не система. Тоді не залишається нічого іншого, як запропонувати студентам кілька прийомів або навіть стратегій у навчанні. Звісно ж, кожні мовні уміння – чи то уміння вільно розмовляти українською, чи створення власного словничка потрібних слів, чи вміння перекладати різні види текстів – „вимагатимуть” різних прийомів. Та зупинімося на вмінні здійснити вдалий з функціонального погляду переклад тексту, що належить до офіційно-ділового стилю, а тому більш наражений на застосування синтагматичного виду перекладу.

Так, найбільший ефект в опануванні потрібними нам навичками спостерігали за такої послідовності дій:

1. Ми починали не з безпосереднього перекладу конкретного документа, а із зіставлення типових його зразків в обох мовах. Що це дає? Дуже часто такі документи, як договори, різняться комунікативною структурою, що сприяє потрібній

нам налаштованості студента: не на однаковість, а на протилежність, конфронтацію (про переваги такого методу див. детальніше [15 : 8-30]). Зіставлення спрямовувалося на виокремлення найбільш важливих з погляду комунікації концептів і, відповідно, порівняння їх мовного оформлення. У результаті укладався словничок типових для конкретного виду документа концептуальних еквівалентів, тобто – слів, словосполучень або речень у польській та українській мовах, що є однакові за змістом і важливі (!) для цього виду документа, проте мають подібне чи відмінне мовне оформлення. Тут роль викладача – ще й у поданні якомога більшої кількості синонімів до тих чи тих висловів, а також у називанні конкретних прийомів перекладу, застосованих до того чи того словосполучення.

2. Далі засвоєння цього словничка перевіряли, пропонуючи виконати різні вправи: від творення 3-5 речень з одним словом або словосполученням (а) до перекладу – спершу словосполучень, потім речень (за принципом: від простішого до складнішого – Ю.Р.) (б), також до виправлення помилок у перекладі (в), із чим пов'язане використання різних технік і прийомів перекладу, нарешті – до повного власного перекладу (г). Варто за якийсь час теж повертатися до опрацьованої лексики і прийомів перекладу з метою перевірки т.зв. залишкових знань, у тому числі перевірки усної.

Щодо представлення прийомів перекладу, то ми вважаємо, що варто вже на етапі зіставлення обраних документів в різних мовах висвітлити насамперед явища трансформації на граматичному рівні (транспозиції) і зміни на рівні структури, адже ці явища мають менше квантитативне вираження, ніж трансформації на лексичному рівні, а отже, будуть швидше засвоєні. Говорячи про структурний рівень, ми маємо тут на увазі порядок розташування узгоджених або залежних частин: студенти дуже часто розташовують узгоджене означення у постпозиції до підмета (додатка), а не у препозиції, – звичайно, за аналогією до рідної польської мови (1); крім того, додаток чи обставина в українській мові частіше зустрічаються перед присудком, а іноді – на самому початку речення (2), на чому також слід наголосити (див., скажімо: *Wykonawcy przysługuje wynagrodzenie za wykonanie dzieła w wysokości... – За виконану роботу Замовник сплачує Виконавцеві ціну роботи в розмірі...; rozwiązać umowę przed upływem terminu – достроково розірвати договір).*

Свою чергою, транспозиції стосуються заміни форм підрядного синтаксичного зв'язку (1) і форм часу (2), тобто представлені також двома найважливішими позиціями. Наприклад:

1) *Wady powstałe wskutek ... – дефекти, що виникли внаслідок ...;*

Wady podlegające reklamacji – дефекти, що підлягають рекламации;

... w zakresie pełnionych obowiązków – в межах обов'язків, які вони виконують;

...w granicach kontyngentów ustalanych wspólnym porozumieniem – ...в межах квот, які встановлюються на основі паритету;

Dochodzenie roszczeń z tytułu ... – Претензії, пов'язані з ...;

W przypadku zaistnienia sytuacji... – У разі, коли матимуть місце... тощо;

2) *W czasie trwania Umowy o pracę Pracownik będzie otrzymywał wynagrodzenie w wysokości... – За виконання обов'язків, передбачених цим контрактом, Працівнику встановлюється посадовий оклад у розмірі... ;*

Dostawca przesyłał będzie... – Постачальник зобов'язується постачати... ;

Terminy uważa się za dotrzymane... – Вважається, що Сторона дотрималася визначеного строку...;

Organy ... zrzekną się wszelkich roszczeń o... - ... органи відмовляються від усіх претензій щодо... і под.

Тільки після з'ясування вищезазначених позицій можна переходити до конкретних комунікативних стрижнів і способів їх передачі українською мовою – тут найчастіше задіюється лексична заміна, у тому числі абсолютна. Із прикладів, що викликали найбільші труднощі та не були раніше нами ілюстровані, ми виділили зокрема такі:

nastąpi w drodze – відбудеться шляхом;
wejdzie w życie – вступить у силу/набуде чинності;
mają jednakową moc – є автентичні;
otrzymuje brzmienie – викласти в редакції;
wszelkie urzędowe czynności – офіційне розслідування;
kary umowne – пеня/неустойка/штрафна санкція;
pod rygorem nieważności – не мати юридичної сили;
techniczna tolerancja – терпимість до виробничих вад;
zabiegi lecznicze – профілактика здоров'я/профілактика стану здоров'я;
na mocy niniejszej umowy – відповідно до положень (цієї/даної) умови;
toczące się postępowanie – хід розслідування;
sąd właściwy miejscowo – підвідомчий суд/підвідомча судова інстанція;
w zakresie dostaw towaru – предметом Договору є поставка товару і т.д.

Трансформації на лексичному рівні іноді супроводжують також транспозиції, зокрема транспозиція форм стану. Див. наприклад:

Urlop wypoczynkowy przysługuje Pracownikowi – Працівнику надається щорічна відпустка;

Pracodawca powierza następujące obowiązki – Працівник зобов'язується виконувати роботу;

Zapłata winna nastąpić przelewem – Розрахунки за товар здійснюються в безготівковій формі і т.ін.

З нашого досвіду виникає, що такі „подвійні” заміни „даються” студентам чи не найважче, у зв'язку з чим ми вважаємо, що їх впровадження повинно відбуватися насамкінець. Своєю чергою, з метою мінімізувати кількість помилок цільової мови в перекладах, виконуваних переважно на 3-му, найбільше – 4-му і 5-му курсах, треба уже раніше – на 2-му курсі – під час впровадження дієслова й дієслівних форм звертати увагу, по-перше, на синонімічність передачі значень і валентність дієслів, по-друге, на особливість категорії стану українського дієслова стосовно польського. На 3-му ж курсі вивчення українського прийменника потрібно, на наш погляд, збагатити представленням важливих і частотних на письмі та в усному мовленні дієслівно-прийменникових та прийменниково-іменникових сполучень. При цьому ми рекомендуємо подавати в тому числі найпоширеніші приклади з офіційно-ділового стилю або технічних текстів, адже не секрет, що перекладач-початківець, якого після завершення навчання приймають до бюро перекладів, працює переважно із заявами, договорами та інструкціями.

Калькування як друга найтипівіша помилка має іншу – глибшу причину появи, ніж просто недостатність знань, умінь чи навичок. Ідеться про неправильний, на нашу думку, методичний підхід до навчання української мови як іноземної. З огляду на генеалогічну і типологічну близькість польської та української мов вивчення останньої вже на початку починають базувати на найбільш подібних структурах – у результаті студент при звичається до подібності, а відмінність майже

не фіксує в пам'яті, доходячи висновку, що „й так всі зрозуміли/зрозуміють”. Наш „рецепт” полягає, отже, у поданні структурних відмінностей уже на початковій стадії навчання, а також у вираженні послідовної нетолерантності до синтагматичного, або дослівного, перекладу. Це має зменшити інтерферентний вплив двох мов і в підсумку – сприяти більш свідомому перекладу з польської на споріднену, та однак іншу українську мову.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Зорівчак Р. Словесний образ у художньому перекладі / Роксолана Зорівчак // „Хай слово мовлено інакше...” : статті з теорії, критики та історії художнього перекладу / упоряд. В. Коптілов. – К. : Дніпро, 1982. – С. 51–65.
2. Коптілов В. Теорія і практика перекладу: навч. посібник / Віктор Коптілов. – К. : Юніверс, 2002. – 272 с.
3. Корунець І. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): підручник / Іван Корунець. – Вінниця : Нова книга, 2000. – 448 с.
4. Крутенко Ю. Порівняльний аналіз перекладів твору Е. Ожешко „Хам”: польсько-російський переклад / Ю. Крутенко // Проблеми філології та перекладу : Вісник ДДТУ. Філологічні науки. – Дніпродзержинськ : ДДТУ, 2004. – Вип. III. – С. 39–44.
5. Мамрак А. Вступ до теорії перекладу : навч. посібн. / А. Мамрак. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 304 с.
6. Масальський В. Теорія і практика перекладу ділової документації : навч.-метод. посібн. / В. Масальський. – Донецьк : Бізнес центр ДонНУ, 2006. – 142 с.
7. Олікова М. Теорія і практика перекладу / М. Олікова. – Луцьк : Ред-вид. відд. „Вежа” ВДУ ім. Лесі Українки, 2000. – 187 с.
8. Орлова І. Комунікативно-прагматичні особливості текстів міжнародних угод та їх переклад (на матеріалі паралельних текстів міжнародних угод іспанською та українською мовами) / І. Орлова // Мова і культура. – К., 2004. – Вип. 7. – Т. 8. – С. 52–59.
9. Пархоменко М. Особливості перекладу оповідань з польської на російську мову / М. Пархоменко // Загальні питання філології [Матеріали I Міжнародної наук.-практ. конф.], Т. 2. – Дніпропетровськ : Наука і освіта, 2004. – С. 48–50.
10. Федоров А. Ще раз до питання про перекладність / А. Федоров // „Хай слово мовлено інакше...” : статті з теорії, критики та історії художнього перекладу / упоряд. В. Коптілов. – К. : Дніпро, 1982. – С. 5–19.
11. Чередниченко О. Про мову і переклад / О. Чередниченко. – К. : Либідь, 2007. – 248 с.
12. Юрченко А. Адам Мицкевич в українських перекладах. Лингвистические вопросы теории и практики поэтического перевода (на материале баллад и романсов). : автореф... канд. филол. наук – Харьков : Харьк. гос. ун-т им. А.М. Горького, 1967. – 23 с.
13. Hejwowski K. Kognitywno-komunikacyjna teoria przekładu / K. Hejwowski. – Warszawa : Wyd Naukowe PWN, 2006. – 197 s.
14. Lewicki R. Konotacja obcości a ekwiwalencja przekładu / R. Lewicki. – Lublin : Wydaw. UMCS, 1993. – 203 s.
15. Metodyka nauczania języka rosyjskiego / pod red. A. Dorosa. – Warszawa : Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, 1971. – 254 s.
16. Pisarska A. Współczesne tendencje przekładoznawcze / A. Pisarska, T. Tomaszkiwicz. – Poznań : Wydawnictwo Naukowe UAM, 1996. – 229 s.
17. Voellnagel A. Jak nie tłumaczyć tekstów technicznych / A. Voellnagel. – Warszawa : Wydawnictwo Tepis, 1980. – 230 s.

Стаття надійшла до редакції 05.02.2013

доопрацьована 10. 02.2013

прийнята до друку 25. 02.2013

**TYPICAL ERRORS IN POLISH-UKRAINIAN TRANSLATIONS OF
OFFICIAL DOCUMENTS AND METHODOICAL WAYS
OF ELIMINATING THEM**

Yuliya Rysich

*University of Wroclaw
Institute of Slavic Studies, Chair of Ukrainian Studies
9 Pochtova Str., room 306, 53-313 Wroclaw, Poland
phone: +48071375 45 55
e-mail: rysiczjulia@gmail.com*

This article underlines and illustrates the most typical errors made by beginner translators when translating official documents from Polish into Ukrainian.

Personal material was gathered from translations by students of the 2nd and 4th academic years studying Ukrainian Philology at Wroclaw University. This article gives reasons for the appearance of these errors and proposes methodical ways of teaching Ukrainian that may eliminate their presence in translations.

Key words: translation, literal translation, phrase borrowed from other language, error in target language, translation techniques, transformation, transposition, structural discrepancies.

**ТИПИЧНЫЕ ОШИБКИ В ПОЛЬСКО-УКРАИНСКОМ ПЕРЕВОДЕ
ОФИЦИАЛЬНЫХ ДОКУМЕНТОВ И МЕТОДИЧЕСКИЕ ПУТИ ИХ
УСТРАНЕНИЯ**

Юлия Рысич

*Вроцлавский университет,
Институт славянской филологии, кафедра украинистики,
ул. Почтовая, 9, комн. 306, 53-313 Вроцлав, Польша,
тел.: 48 071 375 45 55
эл. почта: rysiczjulia@gmail.com*

В статье выделяются и иллюстрируются такие типичные ошибки в переводе документов с польского на украинский, как кальки и ошибки целевого языка. Фактический материал взят с личной картотеки автора, собранной на основании переводческих работ студентов 2-4 курсов украинистики Вроцлавского университета. Называются причины возникновения ошибок и предлагаются методические пути обучения украинскому языку, которые бы способствовали минимализации появления ошибок.

Ключевые слова: перевод, дословный перевод, калька, ошибка целевого языка, приемы перевода, трансформация, транспозиция, структурные различия.